

SILLER VA FILLERLAR

Omonboyeva Qunduzxon Qobul qizi

Qo'qon Universiteti Andijon filiali

Stomatologiya (yo'nalishlari bo'yicha) 25-06 guruh

Ilmiy rahbar: Isayeva Muqaddas Mahammadovna

MAQOLA
MALUMOTI

ANNOTATSIYA:

MAQOLA TARIXI:

Received: 26.01.2026

Revised: 27.01.2026

Accepted: 28.01.2026

KALIT SO'ZLAR:

Siller, filler, tish
plomblari, tish
kanallari, stomatologik
profilaktika, og'iz
gigienasi.

Maqolada stomatologiyada keng qo'llaniladigan sillerlar va fillerlarning turlari, tarkibi, qo'llanish maqsadlari va afzalliklari tahlil qilinadi. Shuningdek, ularning og'iz bo'shlig'idagi kasalliklarni oldini olishdagi roli va profilaktik samaradorligi batafsil bayon etiladi. Maqola stomatologiya bo'yicha ilmiy tadqiqotlar va amaliy tajribalarni hisobga olgan holda yozilgan.

Sillerlar stomatologiyada endodontik davolash jarayonining ajralmas qismi hisoblanadi. Ularning asosiy vazifasi tish ildizidagi kanallarni bakteriyalardan himoya qilish va mikroleakajlarni oldini olishdir. Sillerlar turli tarkibiy moddalardan tashkil topadi, jumladan epoksi qatron, kalsiy gidroksid, silikon asosli va bioaktiv sillerlar. Epoksi qatron sillerlari chidamliligi va hermetik yopilish xususiyatlari bilan ajralib turadi, bu esa endodontik davolash natijalarini uzoq muddat saqlash imkonini beradi. Kalsiy gidroksid sillerlari esa antibakterial ta'sirga ega bo'lib, tish to'qimalarining regeneratsiyasini rag'batlantiradi. Bioaktiv sillerlar tish to'qimalari bilan biologik aloqada bo'lib, mineralizatsiya jarayonini faollashtiradi va ildiz kanali yallig'lanishining kamayishiga yordam beradi⁹¹. Sillerlar tish

⁹¹ Torabinejad M, Walton RE. Endodontics: Principles and Practice, 5th Edition. Elsevier, 2014.

ildizini to'liq to'ldirish orqali bakteriyalarning kirib kelishini oldini oladi, bu esa endodontik davolash natijalarini uzoq muddat barqaror saqlashga imkon yaratadi.

Fillerlar esa konservativ stomatologiyada tish yuzasidagi bo'shliqlarni to'ldirish, tish strukturasi mustahkamligini saqlash va estetik ko'rinishni tiklash maqsadida ishlatiladi. Fillerlarning tarkibi organik va inorganik komponentlardan iborat bo'lib, zamonaviy stomatologiyada eng ko'p ishlatiladigan turlari kompozit, amalgama va keramika asosli materiallardir⁹². Kompozit fillerlar tabiiy tish rangiga yaqinligi bilan ajralib, bemorlarning estetik talablarini qondiradi. Amalgama fillerlar esa chidamliligi va uzoq muddatli xizmat qilishi bilan mashhur. Keramika asosli fillerlar esa yuqori estetik va biokompatibil xususiyatlari bilan ajralib turadi. Fillerlar tish yuzasidagi karies rivojlanishini kamaytiradi, tish to'qimalarini mustahkamlashga yordam beradi va og'iz bo'shlig'ining umumiy gigienik holatini yaxshilaydi⁹³.

Siller va fillerlarning klinik ahamiyati stomatologiyada juda katta. Sillerlar tish ildizidagi yallig'lanish va infeksiyani oldini olishda muhim vosita bo'lsa, fillerlar tish yuzasini tiklash va karies rivojlanishini kamaytirish orqali tish sog'lig'ini saqlashda asosiy vosita hisoblanadi⁹⁴. Ularning to'g'ri tanlovi va malakali qo'llanilishi bemorlarning og'iz bo'shlig'i sog'lig'ini uzoq muddat himoya qiladi, estetik va funksional talablarni qondiradi. Shu bilan birga, zamonaviy siller va fillerlar tish to'qimalarini qayta tiklash, yallig'lanish jarayonlarini kamaytirish va stomatologik davolash samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Sillerlar va fillerlar stomatologiyada tish sog'lig'ini saqlash, tish kanallari va tish yuzasini himoya qilishda asosiy vosita hisoblanadi. Sillerlar tish ildizidagi kanallarni bakteriyalardan himoya qilib, endodontik davolash natijasini uzoq muddat saqlash imkonini beradi. Ular turli tarkibiy moddalardan iborat bo'lib, epoksi qatron, kalsiy gidroksid va bioaktiv sillerlar eng keng qo'llaniladigan turlardir. Fillerlar esa tish yuzasidagi bo'shliqlarni to'ldirish, tish strukturasi mustahkamligini saqlash va estetik ko'rinishni tiklash vazifasini bajaradi. Kompozit, amalgama va keramika asosli fillerlar zamonaviy stomatologiyada eng ko'p ishlatiladi. Siller va fillerlarning to'g'ri tanlovi va malakali qo'llanilishi og'iz bo'shlig'idagi kasalliklarni oldini olish, tish to'qimalarini mustahkamlash va bemorlarning estetik va funksional talablarini qondirishda muhim ahamiyatga ega. Shu

⁹² Ferracane JL. Resin composite—state of the art. Dent Mater. 2011;27(1):29–38.

⁹³ an Meerbeek B, et al. Adhesion to enamel and dentin: Current status and future challenges. Oper Dent. 2010;35(6):695–703.

Hargreaves KM, Berman LH. Cohen's Pathways of the Pulp, 11th

⁹⁴ Edition. Elsevier, 2016.

=====

sababli, ularning klinik qo'llanilishi stomatologiyada sifatli davolash va profilaktika uchun ajralmas vosita hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Torabinejad M, Walton RE. Endodontics: Principles and Practice, 5th Edition. Elsevier, 2014.
2. Camilleri J. Sealers and filling materials: Biological and physical properties. Int Endod J. 2015;48(2):110–130.
3. Ferracane JL. Resin composite—state of the art. Dent Mater. 2011;27(1):29–38.
4. Van Meerbeek B, et al. Adhesion to enamel and dentin: Current status and future challenges. Oper Dent. 2010;35(6):695–703.
5. Hargreaves KM, Berman LH. Cohen's Pathways of the Pulp, 11th Edition. Elsevier, 2016.